

3. Дикань В.Л. Європейська модель соціально орієнтованої економіки в реаліях України. *Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір наук. Праць.* 2018. № 37. С. 89.

ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ФАКТОР ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кашпуренко Т.О.

*Науковий керівник: Кириченко С.О., к.е.н., доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»*

Прибутковість вважається одним із основних показників ефективності ведення діяльності підприємством, оскільки дає змогу формувати власне внутрішнє фінансове джерело, що в майбутньому може реінвестуватися і цим самим забезпечувати розвиток та ріст суб'єкта господарювання. Тому головним завданням власників бізнесу нині є забезпечення отримання прибутку компанією та пошук шляхів його подальшого зростання. Одним із таких є інвестування.

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [1].

Часто підприємці утримуються від інвестування в кризових умовах через ризики щодо можливої втрати власних накопичень. Воно й дійсно є ризиковим за своїм характером, проте велика кількість дослідників даної сфери вважають, що саме в такий період здійснення інвестицій є найефективнішим. Це пов'язано з тим, що під час економічного спаду капітальні витрати підприємств є нижчими, ніж під час зростання. Тобто, можна зробити висновок, що вітчизняним компаніям для збереження свого фінансового становища доцільними будуть інвестиції в кризових післявоєнних умовах.

У цілому інвестування можна розглядати з двох аспектів: як внутрішнє, тобто інвестиційні вкладення у підприємство за рахунок використання нерозподіленого прибутку для власних потреб (наприклад, модернізація обладнання, навчання персоналу, придбання технологій, патентів тощо), та як зовнішнє інвестування, тобто відкриття депозитів, придбання акцій, облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик чи будь-яких інших видів цінних паперів.

Зазвичай інвестування є вкладанням коштів на довгострокову перспективу, тому підприємству необхідно ретельно планувати інвестиційні витрати та джерела їх фінансування, а також прогнозувати фінансово-економічні ефекти в майбутньому. Основні проблеми, які необхідно вирішити керівництву компанії при прийнятті рішення щодо інвестиційної діяльності, пов'язані з невизначеністю та низькою точністю прогнозування умов, у яких

вони будуть здійснюватися. Зі збільшенням часового горизонту збільшується ризик проекту, а відповідно й учасникам проекту стає складніше оцінити майбутні витрати, процентні ставки тощо [2].

Незважаючи на свою ризикованість, при детальному аналізі інвестиційних проектів, фінансові витрати підприємства на здійснення такого виду діяльності в перспективі дозволить забезпечити ряд переваг в економічній, соціальній та організаційній сферах.

З економічної точки зору, ефективне здійснення інвестицій призведе до зростання обсягів реалізації товарів чи послуг, посилення конкурентних позицій на ринку, підвищення прибутковості підприємства та його рентабельності за рахунок отримання додаткового доходу, який дозволить покращувати діяльність компанії в цілому.

До переваг в організаційній сфері можна віднести підвищення здатності підприємства реагувати на поточні та майбутні потреби бізнес-середовища, усунення прогалин в організації бізнесу, вдосконалення бізнес-процесів. Незалежно від бізнес-цілей, інвестиційні проекти, як правило, призводять до змін у технології виробництва та наданні послуг, виробничому потенціалі, якості продукції чи структурі асортименту, що, у свою чергу, виражається в інноваціях, збільшенні доходів або зниженні витрат, що й призводитиме до підвищення прибутковості.

Соціальні переваги виражатимуться у вдосконаленні системи мотивації персоналу підприємства, можливості проведення навчання для працівників, підвищення корпоративної культури, що теж позитивно позначиться на показнику прибутковості.

Яскравим підтвердженням доцільності інвестування в кризових умовах для збільшення прибутковості є дослідження, що були проведені центром досліджень управління інноваціями у Бірбеку та Гарвардською бізнес-школою, які показали, що у період рецесії у 2008 році в більшості випадків покращили свої економічні показники, зросли та посилили конкурентні позиції лише ті компанії, що здійснювали інвестиційну діяльність. Причому, більшість із них інвестували саме в інновації [3].

Таким чином, можна стверджувати, що в умовах воєнного стану та після його завершення підприємцям необхідно зосередитися на збереженні своїх конкурентних позицій на ринку, чого можна досягти шляхом інвестування. Як показав досвід, одним із найбільш ефективних вкладень є придбання інновацій, на що й варто зосередити увагу вітчизняним підприємствам. Це допоможе не лише захистити власний капітал від втрати чи знецінення, а й дасть змогу забезпечити підприємству отримання постійного доходу у вигляді відсотків або дивідендів та ряду інших переваг.

Література:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. (ред. від 10.10.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
2. Business investment activity during the crisis. ESFC Investment Group. URL: <https://esfccompany.com/en/>.

3. Інновації під час рецесії: уроки минулого. KMBS Kyiv-Mohyla business school. 2021. URL: <https://kmbs.ua/index.php/ua/article/innovations-during-recession>.

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Кошавка А.О

*Науковий керівник: Жуковська В.М., д.е.н., доцент
Державний торговельно-економічного університету*

Після припинення бойових дій Україна зможе розпочати масштабну післявоєнну відбудову економіки. Післявоєнне відновлення економіки може бути складним та тривким процесом, оскільки війна значною мірою пошкодила економічний потенціал країни. В таких умовах суб'єкти підприємництва, що є важливими гравцями в економіці країни, мають знайти шляхи розвитку свого бізнесу та забезпечити його стабільність.

Особливості розвитку економічного потенціалу суб'єктів підприємництва в кризових умовах післявоєнного відновлення можуть включати наступні дії:

1. Відновлення та модернізація інфраструктури. Один з головних аспектів відновлення економіки після війни - це реконструкція інфраструктури. Західні країни можуть надавати фінансову допомогу для розбудови та модернізації енергетичних, транспортних, комунікаційних і інших систем. Це може допомогти забезпечити підприємствам необхідні умови для подальшого розвитку [1].

2. Для утримання конкурентних позицій на ринку в умовах цифрового проникнення комунікаційних технологій необхідно підтримувати високий адаптаційний рівень і готовність персоналу підприємства до змін [2, с.189].

3. Кризові умови створюють нові можливості для бізнесу: нові ринки можуть виникнути через збільшення попиту на певні товари та послуги, пов'язані з відновленням економіки, будівництвом, технологічними рішеннями, збільшенням ефективності тощо. Суб'єкти підприємництва повинні бути готові до цього та швидко реагувати на зміни на ринку.

4. Розвиток інновацій та нових технологій. Сучасні технології можуть допомогти суб'єктам підприємництва збільшити ефективність виробництва та зменшити витрати. Суб'єкти підприємництва повинні активно впроваджувати нові технології та інновації, що можуть забезпечити конкурентні переваги та збільшення прибутковості [1].

5. Готовність підприємств підвищувати рівень соціальної активності свого персоналу на робочому місці та надавати психологічну підтримку [2]. Суб'єкти підприємництва повинні також шукати інші джерела фінансування, наприклад, інвесторів, грантів, програм фінансування тощо.

Війну не закінчено, тому бізнес та громадяни України відчуватимуть її негативний вплив. Важливою роллю тут відіграє підтримка держави, а також готовність суб'єктів підприємництва до адаптації до нових умов і використання